

Akwizycja obrazu na przykładzie aparatu fotograficznego; operacje na obrazach (I)

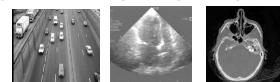
WYKŁAD 2
Dla studiów niestacjonarnych
2021/2022

Dr hab. Anna Korzyńska, prof. IBIB PAN

Obraz w naukach technicznych i przyrodniczych to:

Zwarty, jednorodny i przestrzennie uporządkowany zbiór sygnałów:

- związanych z cechą/cechami pomiarowymi, na bazie których tworzymy obraz (natężenie fali elektromagnetycznej, akustycznej, wielkości nie falowe np. czas relaksacji)
- dostosowanych do materialnego nośnika obrazu (papieru, kliszy, dyskietki, pamięci dyskowej itp.)
- niosących informację o odwzorowywanej rzeczywistości

2

Rozdzielczość obrazu

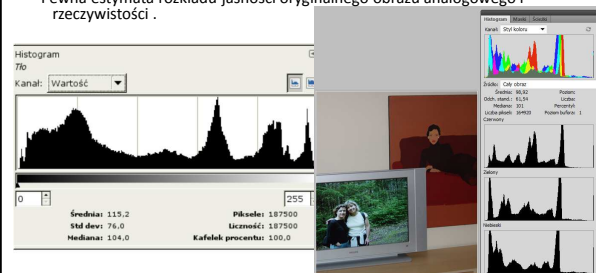
- **Rozdzielczość przestrzenna** - określa stopień rozróżnialności detali; tym lepsza, im większa wartość N /na jednostkę długości. Jest wyrażana w jednostkach zwanych punktami na cal (*ang. Dot per inch*)
- **Rozdzielczość poziomów szarości** - określa ilość rozróżnianych poziomów szarości lub kolorów; tym lepsza, im większa wartość M . Jest dobierana tak, aby wartość M była potęgą liczby 2 - co ułatwia kodowanie.
- Inne rozdzielczości: **całkowita**, **interpolowana**, urządzeń prezentacji obrazu jak monitor, drukarka, ploter, **urządzeń akwizycji**.

3

Histogram definicja

Histogram to wykres słupkowy przedstawiający ilość pikseli o każdej potencjalnej wartości poziomu szarości lub intensywności koloru występującej w obrazie.

- Statystyka odzwierciedlająca rozkład jasności punktów w obrazie.
- Pewna estymata rozkładu jasności oryginalnego obrazu analogowego i rzeczywistości.

Akwizycja obrazu cyfrowego

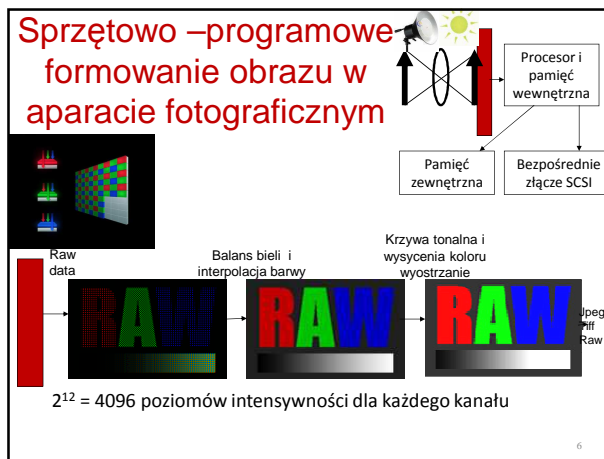
Akwizycja (pozyskiwanie, zbieranie) obrazu - przetworzenie informacji o fizycznym obiekcie lub scenie do postaci zbioru danych dyskretnych ($f(x,y)$ **obraz cyfrowy**) nadających się do zapisania w pamięci komputera, a następnie do **wyświetlenia, drukowania** i dalszego przetwarzania za pomocą odpowiedniego oprogramowania.

Elementy procesu akwizycji:

1. Oświetlenie obrazu.
2. Formowanie obrazu (optyczne).
3. Detekcja obrazu.
4. Formowanie wyjściowego sygnału z urządzenia (kamera, skaner)

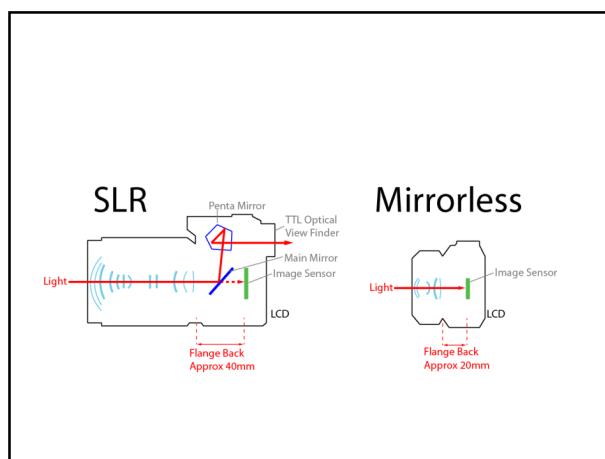
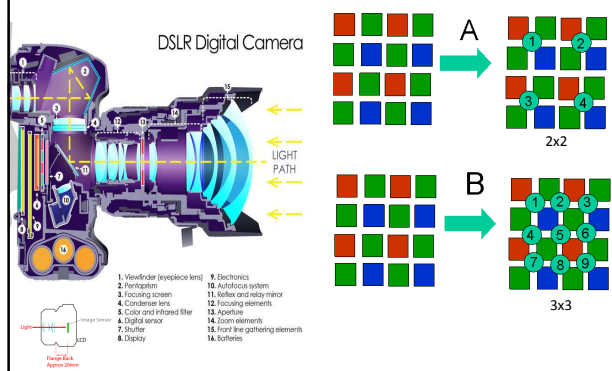
5

Sprzętowo-programowe formowanie obrazu w aparacie fotograficznym

6

Droga światła i demozaikowanie

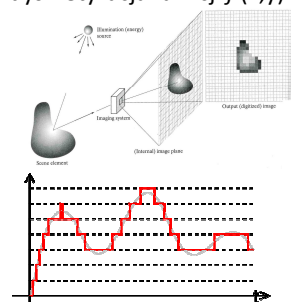

Najważniejsze elementy formowanie sygnału w procesie akwizycji

Dyskretyzacja obrazu to dyskretyzacja funkcji $f(x,y)$ na dwóch poziomach:

—przestrzenna
(próbkiwanie dziedziny funkcji)

—amplitudowa
(kwantyzacja wartości funkcji)

Inherentne cechy procesu akwizycji

- Nakładanie szumu i delikatnego rozmycia krawędzi (dla aparatu cyfrowego – szumu kwantyzacji, czyli odpowiednika ziarna dla tradycyjnej fotografii oraz s-owaty kształt linii profilu przechodzącej przez krawędzie)
- Nakładanie zniekształceń (dla aparatu cyfrowego - zniekształcenia obiektywów szerokokątnych, dystorsje soczewek, gorące i zimne piskles w matrycy, halo na około obiektów fotografowanych na tle nieba)

Urządzenia akwizycji charakteryzuje się przez podanie informacji o poziomie szumu i rozmycia krawędzi oraz zakłóceń radiometrycznych, geometrycznych i chromatycznych

Zniekształcenia obrazu

w procesie akwizycji:

- Zniekształcenia **radiometryczne** to zniekształcenia odczytu wartości cechy, na podstawie której tworzymy obraz;
  - nierównomierność oświetlenia,
  - błędami konwersji oświetlenia – sygnał elektryczny (tzn. błędami detekcji, uszkodzeniami przetworników)
- Zniekształcenia **geometryczne** to zniekształcenia odczytu położenia odczytanych wartości względem siebie
- dla obrazów kolorowych i wielospektralnych
- Zniekształcenia (aberracje) **chromatyczne** to zniekształcenia wynikające z charakterystyki współczynnika odbicia lub przejścia przez ośrodek fali elektromagnetyczne o różnej długości

Celem wstępnego przetwarzania obrazu jest redukcja zniekształceń obrazu powstałych w procesie akwizycji

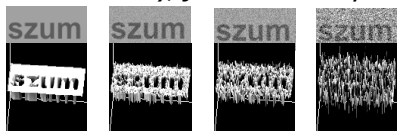
Szum powstaje na skutek

- Nałożenia termicznych ruchów elektronów w materii na mierzony sygnał, który jest zamieniany na prąd (np.: w przetwornikach zamieniających światło na prąd zgodnie ze zjawiskiem fotoelektrycznym)
- Niestabilności źródła formowania sygnału, np.: promieniowania X, fali akustycznej czy radiowej;

Zrozumienie zjawiska i jego przyczyn zwykle prowadzi do unikania zaszumienia, a nie do jego likwidacji czy choćby redukcji

Miara szumu

Stosunek sygnału do szumu (ang. signal to noise ratio – SNR), jednostka decybele dB.

Brak „odczuwania” szumu oznacza, że jego stosunek do sygnału jest taki, że nasze sensory (wzrokowe, słuchowe) odbierają sygnał a pomijają szum.

13

Szum nakładany na obraz powstały w cyfrowym aparacie

wynika z:

- Parametrów technicznych matrycy fotoczułej (wielkość sensora)
- Niestabilności światła lub z jego niewielkiej ilości (nocą)
- Zjawisk towarzyszących zamianie światła na prąd (ang. *banding noise*, *trunced*, ..)
- Nałożenia termicznych ruchów elektronów na mierzony sygnał

Szum periodyczny
ang. periodic noise

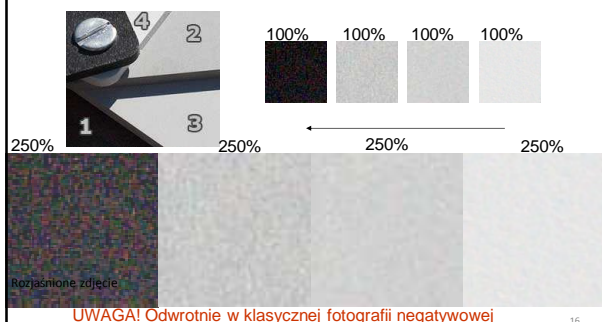
14

Szum w obrazach cyfrowych zależy od:

- typu (egzemplarza) aparatu cyfrowego
- od ustawień przy wykonywaniu zdjęcia (czułość ISO, czas naświetlenia)
- jasności fotografowanych obiektów i obszarów (w cieniach szumu jest więcej niż w tonach jasnych)
- temperatury otoczenia - im wyższa tym silniej widać
(ang. Fixed pattern noise)

15

Rozłożenie szumu na obrazie

16

Redukcja szumu

- Na poziomie akwizycji:
  - Wybór maksymalnie długiego czasu naświetlania
  - Wybór niskich czułości ISO
  - Chłodzenie matrycy
  - Wykonywanie zdjęć wielokrotnych (bracketing)
  - Wykonywanie zdjęć lekko prześwietlonych (HighKey)
- Na poziomie przetwarzania (obróbki) obrazów:
  - Uśrednianie zdjęć wielokrotnych
  - Filtrowanie
- Uwaga: **Nie redukujemy** szumu przez
  - Rozjaśnianie obrazu w miejscach niedoświetlenia
  - Rozjaśnianie cieni w obrazie

17

Uśrednianie czasowe (dotyczy obrazów statycznych)

$N \times N$ – liczba pikseli w obrazie.
Np. dla $N=4$ liczba pikseli w obrazie wynosi $N \times N = 16$.

15	14	10	0
12	11	5	0
11	4	3	2
3	2	0	1

$$P_{js} = \frac{\sum_{i=1}^n P_{ji}}{n}$$

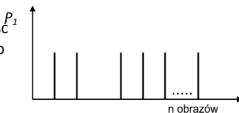
P_{ji} – wartość j-tego piksela obrazu w i-tej chwili czasowej

P_{js} – wartość średnia j-tego piksela obrazu w n chwilach czasowych

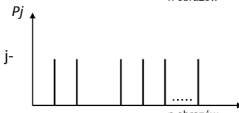
n – liczba pojawień się obrazu $i = 1, n$

$N \times N$ – liczba pikseli w obrazie $j = 1, N \times N$

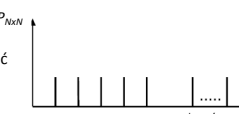
P_1 – wartość pierwszego piksela obrazu

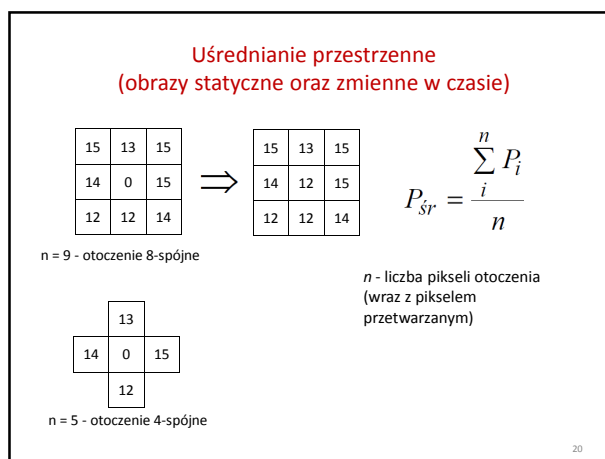
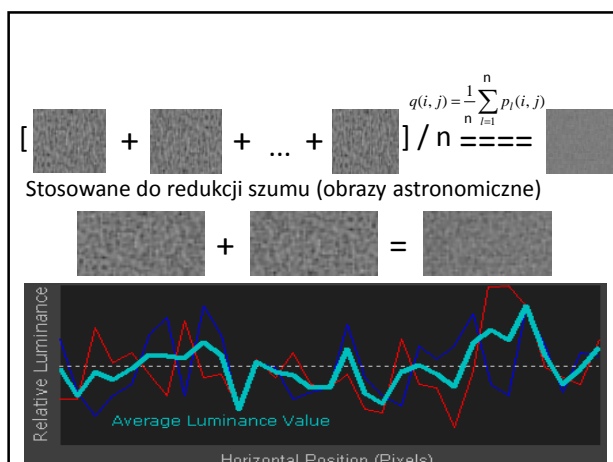

P_j – wartość j-tego piksela obrazu

$P_{N \times N}$ – wartość ostatniego piksela

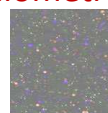

20

Zniekształcenia radiometryczne

Zniekształcenia radiometryczne

(ang. fixed pattern noise)

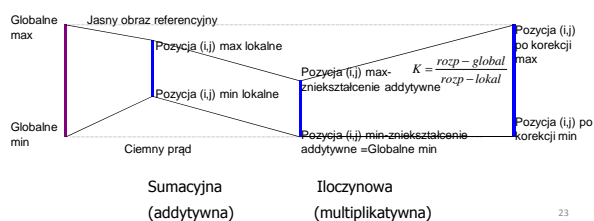

- mają charakter **stacjonarny**,
- są **nieprawidłowym** odwzorowaniem jasności światła, padającego na element światłoczuły, na odpowiadającą mu wartość zapisaną w tablicy obrazu (powstaje podczas zamiany kwantu światła na prąd albo podczas kodowania),
- nasilają się przy bardzo **długim czasie ekspozycji**
- nasilają się w miarę **podnoszenia temperatury otoczenia**.

22

Korekcja radiometryczna

Korekcja zapewnia jednakowe odwzorowanie jasności bez względu na to w jakim miejscu pola widzenia jasność jest rejestrowana.

23

Proces korekcji radiometrycznej

Korekcja sumacyjna *jednorodnego jasnego*

obrazu odniesienia $[P_{od}(x,y)]$:

$[KORA(x,y)]$			
0	0	2	0
0	1	1	0
1	1	0	0
1	2	0	1

$[P_{od}(x,y)]$			
10	11	12	12
12	14	11	11
13	10	12	10
10	11	11	10

$[P(x,y)]$			
8	8	2	1
8	9	2	3
4	3	3	1
3	2	1	1

$P_{KORA}(x, y) = P_{od}(x, y) - KORA(x, y)$ dla $x=1,...,N_x$, $y=1,...,N_y$
 $KORA(x,y)$ - wartość (poziom jasności) piksela obrazu przy zasłoniętym obiektywie (ciemny obraz odniesienia)
 $P_{od}(x,y)$ - wartość piksela *jednorodnego jasnego* obrazu odniesienia
 $P_{KORA}(x,y)$ - wartość piksela *jednorodnego jasnego* obrazu odniesienia po korekcji sumacyjnej

24

Korekcja iloczynowa

$$P_{KORM}(x,y) = [P(x,y) - KORA(x,y)] \cdot KORM(x,y)$$

$P(x,y)$ - wartość piksela obrazu wejściowego

$KORM(x,y)$ – wartość współczynnika korekcji dla piksela o współrzędnych (x,y) obliczona według wzoru:

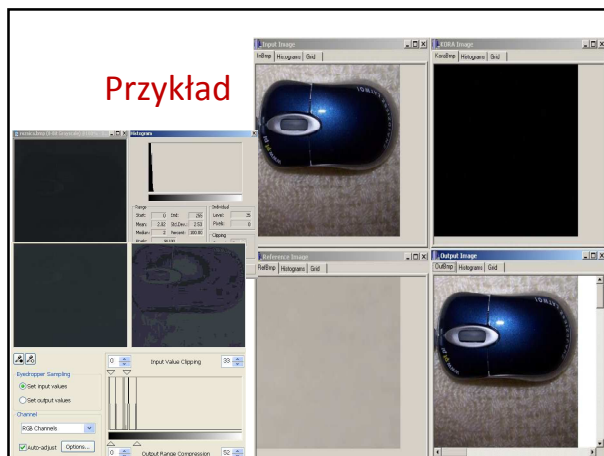
$$KORM(x,y) = P_{KORA\ max} / P_{KORA}(x,y)$$

$P_{KORA\ max}$ - maksymalna wartość piksela w obrazie $[P_{KORA}(x,y)]$

$P_{KORM}(x,y)$ - wartość piksela obrazu wynikowego (po korekcji radiometrycznej)

25

Przykład

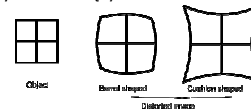

Zniekształcenia geometryczne

Zniekształcenia geometryczne

Zniekształcenia geometryczne (dystorsje) są spowodowane:

- nieliniowością układów optycznych wchodzących w skład toru optycznego np.: mikroskopu

- nierównoległością płaszczyzn obrazu i matrycy światłoczułej np.: krzywizna Ziemi w zdjęciach satelitarnych, zmienna wysokość powierzchni ziemi w zdjęciach do sporządzania map, skaningowy mikroskop elektronowy,
  - obrotom płaszczyzn obrazu i matrycy światłoczułej np.: skróty perspektywy
  - zmianami skali
- lub połączeniem powyżej wymienionych.

Konieczność usuwania zniekształceń geometrycznych:

- Pomiary odległości i pól powierzchni,
- Dopasowywanie obiektów na obrazach,
- Dopasowywanie obrazów na potrzeby rekonstrukcji obrazu z fragmentów,
- Tworzenie map, planów na podstawie zdjęć,
- Nakładania obrysów mapy na zdjęcia satelitarne, pogodowe.
- Nakładanie map rozkładu potencjału elektrycznego na powierzchnie 3D.

Realizacja korekcji zniekształceń geometrycznych

- Aproksymacja transformacji wielomianem
- Przekształcenia rozciągające
- Przekształcenia afiniczne

29

Aproksymacja transformacji wielomianem pierwszego stopnia

$$u = ax + by + c$$

$$v = dx + ey + f$$

x, y - obraz niezniekształcony,

u, v - obraz zniekształcony,

punkty kontrolne (niewspółliniowe) $(x_1, y_1), (x_2, y_2), (x_3, y_3),$
 $(u_1, v_1), (u_2, v_2), (u_3, v_3),$

30

Aproksymacja transformacji wielomianem pierwszego stopnia

transformacja globalna wyrażona równaniami

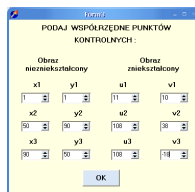
$$u=ax+by+c$$

$$v=dx+ey+f$$

punkty kontrolne (niewspółliniowe):

x, y - obraz niezskształcony; u, v - obraz zniekształcony,

Korekcja obrotu, przesunięć i skrótu perspektywy

Przykład:

Dane:

$$(x_1, y_1) = (8, 10)$$

$$(x_2, y_2) = (6, 4)$$

$$(x_3, y_3) = (10, 2)$$

$$(u_1, v_1) = (14, 6)$$

$$(u_2, v_2) = (11, 7)$$

$$(u_3, v_3) = (10, 5)$$

Znaleźć:

obraz skorygowany.

(znalezienie a, b, c, d, e, f , rozwiązując

6 równań liniowych

1-go stopnia).

Obraz zniekształcony

5	5	2	3	2	3	3	2	2	3	3	2	1	1	0	0
6	6	3	2	3	4	5	3	2	4	0	1	1	1	1	0
5	4	3	2	1	0	0	1	4	2	3	2	2	2	8	
4	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	1	1	7	7	1	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	1	1	9	8	7	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	1	9	12	9	8	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	9	9	12	9	9	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	9	10	12	11	9	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	9	12	11	9	1	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	9	11	11	12	9	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	9	11	12	11	11	9	1	1	1	1	1	
2	1	1	1	9	12	12	10	9	1	1	1	1	1	1	
3	1	1	1	8	9	12	10	12	8	1	1	1	1	1	
6	5	2	3	7	8	8	10	12	12	9	1	1	1	1	
5	6	4	3	2	1	8	8	9	7	1	1	1	1	1	

15

32

Siatka afiniczna

Transformacja lokalna

Przekształcenia afiniczne płaszczyzny i przestrzeni w siebie obejmują m.in. **izometrie** (np. przesunięcie równoległe, obrót, symetrię osiową, symetrię płaszczyznową, symetrię z obrotem, symetrię z poślizgiem), **jednokładności** i **powinowactwa osiowe**.

Niezmiennikami afinicznymi są: równoległość prostych i skośne położenie prostych

Zniekształcenia chromatyczne

Zniekształcenia chromatyczne

- Powstają wtedy, gdy tworzymy obraz wykorzystując więcej niż jeden zakres fali elektromagnetycznej (obrazy wielokanałowe np.: trójkanałowe, multispektralne)
- oraz wtedy, gdy wykorzystujemy różne cechy pomiarowe do tworzenia pojedynczego obrazu (obrazy multimodalne)

Fale elektromagnetyczne o różnej długości inaczej załamują się na soczewkach

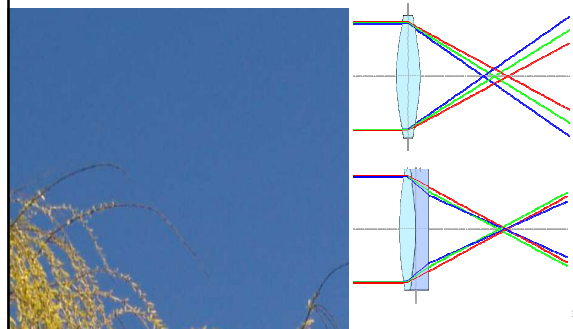
Wczesne (1909) przykłady fotografii kolorowej składanej na szkle obfitują w efekty rozdzielania barwy na kanały

Zdjęcia w kolorze z 1909
Siergiej Prokudin-Gorski,
pionier barwnej fotografii

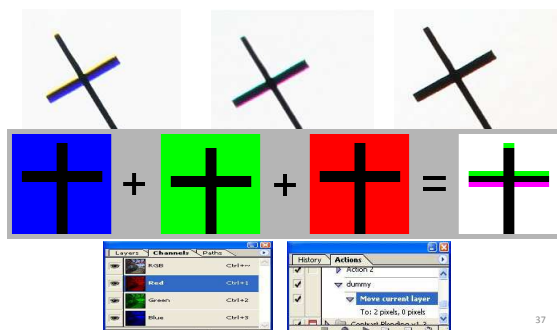
35

Korekcja optyczna zniekształceń chromatycznych

36

Korekcja programowa zniekształceń chromatycznych

Narzędzia do przetwarzania obrazów

Operacje na obrazach

Metody w przetwarzaniu obrazów ze względu na sposób liczenia:

- Globalne (operacje na wszystkich pikselach obrazu)
- Lokalne (operacje na ROI; ang. region of interest)
  - Punktowe;
  - Małym otoczeniu

Ze względu na **typy matematycznych (w tym arytmetycznych, logicznych, statystycznych) operacji**, które są wykonywane na wartościach intensywności.

Funkcje operacji na obrazach będą omawiane przy każdej operacji oddzielnie.

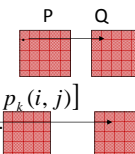
39

Operacje na obrazach

➤ Operacje punktowe (jednopunktowe):

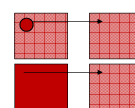
$$\text{Jednoargumentowe} \\ [q(i, j)] = f[p(i, j)]$$

$$\text{Wieloargumentowe} \\ [q(i, j)] = f[p_1(i, j), p_2(i, j), \dots, p_k(i, j)]$$

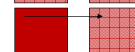
➤ Operacje sąsiedztwa (kontekstowe)

$$[q(i, j)] = f[p(i, j), p(i-1, j-1), p(i+1, j+1), \dots]$$

➤ Operacje globalne transformaty

$$[q(i, j)] = f[P]$$

40

Operacje punktowe (lokalne, jednopunktowe)

Podział:

Jednoargumentowe

Wieloargumentowe

41

Operacje punktowe

Proste:

- operacje jednoargumentowe – transformacje jasności
- operacje arytmetyczne: jedno-, dwu- i wieloargumentowe
- manipulowanie histogramem

Zaawansowane:

- metody progowania
- wyrównywanie histogramu
- klasyfikacja punktów obrazu

42

Operacje jednopunktowe jednoargumentowe

Są to operacje, w których na wartość zadanego piksela obrazu wynikowego o współrzędnych (i, j) ma wpływ wartość **tylko jednego piksela** obrazu pierwotnego o współrzędnych (i, j) :

$$[q(i, j)] = f[p(i, j)] \quad f - \text{operator (liniowy lub nieliniowy)}$$

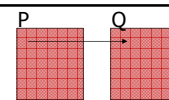
$[p(i, j)]$ - obraz pierwotny

$[q(i, j)]$ - obraz wynikowy

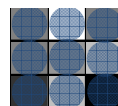
$p(i, j), q(i, j)$ - wartości piksela o współrzędnych (i, j) obrazu pierwotnego i wynikowego

43

Operacje punktowe jednoargumentowe

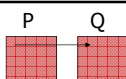
Wartość piksela obrazu wyjściowego zależy od wartości piksela o takich samych współrzędnych na obrazie wejściowym (nie uwzględniamy sąsiedztwa)

Wykonywanie po wierszach, „piksel po pikselu”

44

Operacje punktowe

Definiowane przez:

- Definicję funkcji; z jawnie postawionymi warunkami logicznymi np.: dla UOP (Uniwersalnego Operatora Punktowego);
- Wykres funkcji we współrzędnych OXY; na osi OX są **wszystkie potencjalne** wartości poziomów szarości obrazu pierwotnego P, a na OY obrazu po przekształceniu Q;

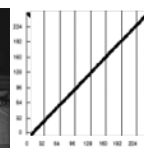
- Tablica przekodowań (LUT – Look Up Table).

0	1	2	...	$L_{p_{max}}$	P
					Q

45

Tożsamość

Identyczność;

Kopiowanie obrazu

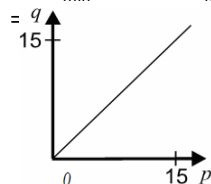
46

Rodzaje operacji jednopunktowych jednoargumentowych

Operacja identyczności

$$q(i, j) = p(i, j) \quad \text{dla } L_{min} \leq p \leq L_{max}$$

Dla $L_{min} = 0$, $L_{max} = 15$ (czyli $M = 16$): [q]

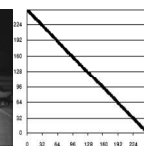

15	15	0	0	2
13	13	15	0	0
0	0	7	14	14
0	1	2	3	4
15	14	13	12	11

47

Negacja

Negatyw obrazu

Do prezentacji informacji zawartej w ciemnych tonach (cieniach) jeśli jasne tony są nieistotne

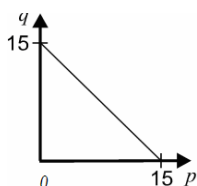
48

Operacja odwrotności (negacji)

$$q(i,j) = L_{\max} - p(i,j) \text{ dla } L_{\min} \leq p \leq L_{\max}$$

Dla $L_{\min} = 0$, $L_{\max} = 15$ (czyli $M=16$): $q(i,j)$
 $= 15 - p(i,j)$

[q]	0	0	15	15	13
	2	2	0	15	15
	15	15	8	1	1
	15	14	13	12	11
	0	1	2	3	4

15	15	0	0	2
13	13	15	0	0
0	0	7	14	14
0	1	2	3	4
15	14	13	12	11

49

Stosowanie negatywów

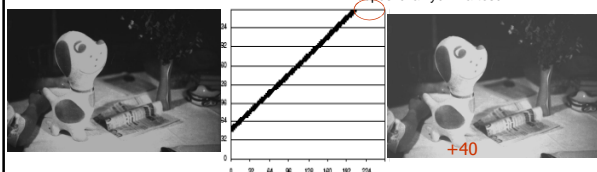
Zdjęcia Rtg

50

Dodawanie liczby do obrazu

Rozjaśnianie obrazu

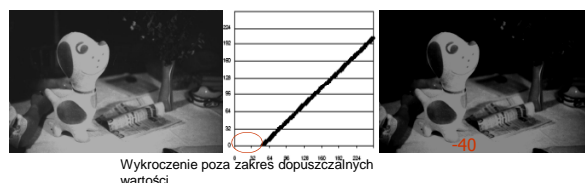

Do prezentacji informacji zawartej w ciemnych tonach (cieniach), jeśli jasne tony są nieistotne

51

Odejmowanie liczby od obrazu

Przyciemnianie obrazu

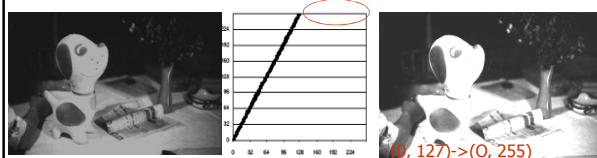

Do prezentacji informacji zawartej w jasnych tonach, jeśli ciemne tony są nieistotne

52

Mnożenie obrazu przez liczbę

Rozjaśnianie obrazu

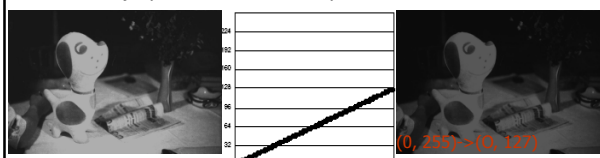

Do prezentacji informacji zawartej w ciemnych i średnich tonach (cieniach), jeśli jasne tony są nieistotne

53

Dzielenie obrazu przez liczbę

Przyciemnianie obrazu i skalowanie obrazów o podwyższonym zakresie poziomów szarości do obrazów o mniejszym zakresie tonalnym

Do prezentacji informacji zawartej w jasnych tonach, jeśli ciemne tony są nieistotne, przy zawężeniu zakresu poziomów szarości

Manipulowanie histogramem

Zapewnianie odpowiedniego zakresu poziomów szarości przez:

- Rozciąganie (na pełny zakres poziomów jasności – normalizacja)
- Zawężanie
- Modulowanie

Zapewnia dostosowanie do formy prezentacji, do przekazu informacji lub emocji, do planowanych kolejnych operacji na obrazie,

55

Liniowe rozciąganie histogramu

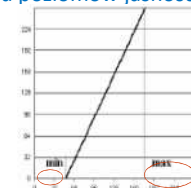
Optymalne wykorzystanie zakresu poziomów jasności:

- Zagospodarowanie całego zakresu dostępnych poziomów szarości

- Wykorzystanie skrajnych zakresów do prezentacji

zakresów średnich

(mało liczne, nieistotne)

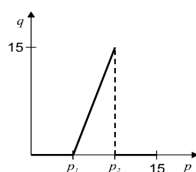
$$q(i, j) = \begin{cases} L_{\min} & \text{dla } p(i, j) < \min \\ \frac{(p(i, j) - \min) * L_{\max}}{\max - \min} & \text{dla } \min \leq p(i, j) \leq \max \\ L_{\max} & \text{dla } p(i, j) > \max \end{cases}$$

56

Operacja rozciągania

Ogólnie:

$$q = \begin{cases} (p - p_1) \frac{L_{\max}}{(p_2 - p_1)} & \text{dla } p_1 < p \leq p_2 \\ 0 & \text{dla } p \leq p_1, p > p_2 \end{cases}$$

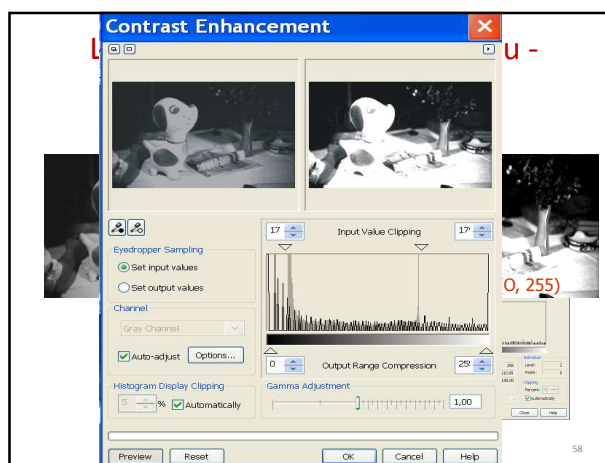

Dla $L_{\min} = 0, L_{\max} = 15$ (czyli $M=16$)

$$q = \begin{cases} (p - p_1) \frac{15}{(p_2 - p_1)} & \text{dla } p_1 < p \leq p_2 \\ 0 & \text{dla } p \leq p_1, p > p_2 \end{cases}$$

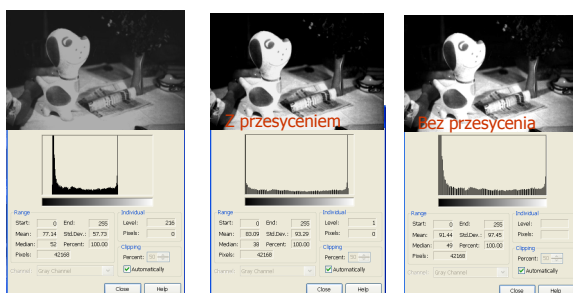
Wyznaczyć obraz [q] i jego histogram dla $p_1=4, p_2=8$

57

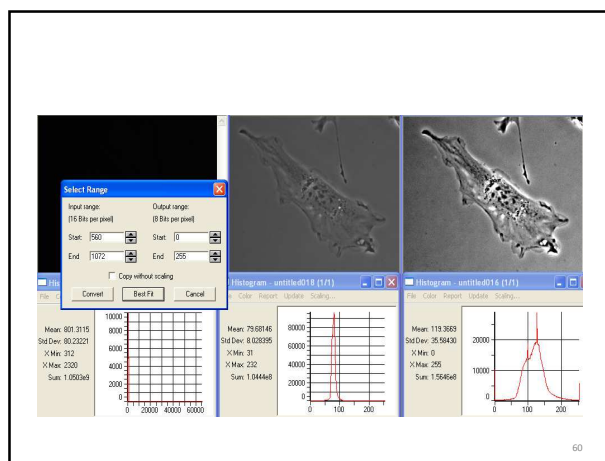

58

Liniowe rozciąganie histogramu

59

60

Nieliniowe rozciąganie histogramów

Służy do uwypuklenia pewnych zakresów poziomów szarości kosztem innych, według typowych funkcji matematycznych:

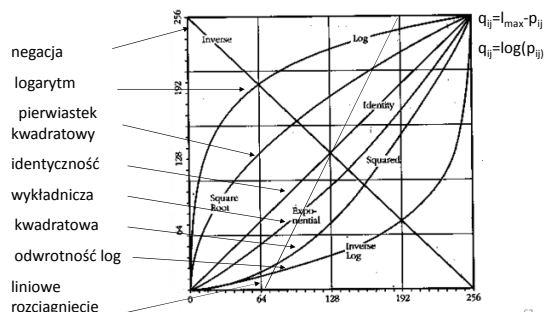
gamma, wykładniczej, pierwiastkowej, kwadratowej, logarytmicznej czy odwrotności funkcji logarytmicznej

lub

według dowolnie zdefiniowanej funkcji UOP (za pomocą: krzywej tonalnej lub tablicy LUT)

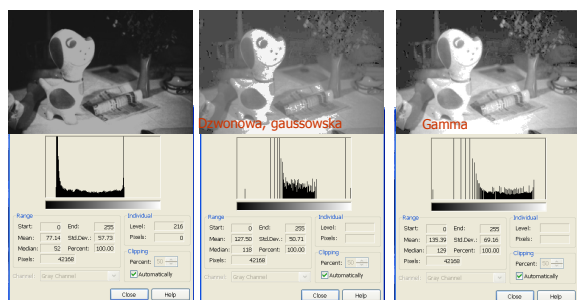
61

Transformacje jasności według znanych matematycznych funkcji

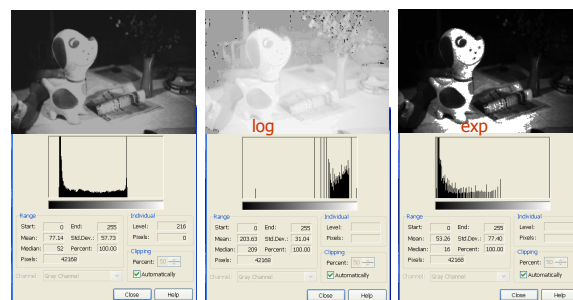
62

Nieliniowe rozciąganie histogramów

63

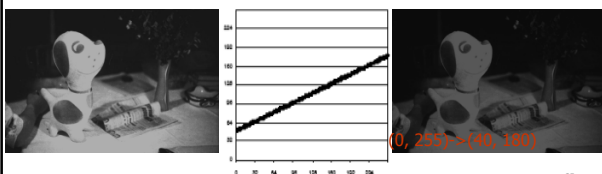
Nieliniowe rozciąganie histogramów

64

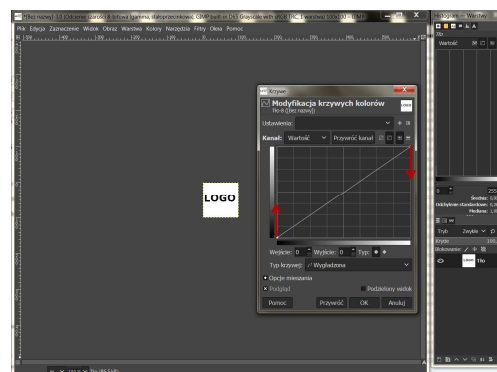
Zwężenie zakresu poziomów szarości

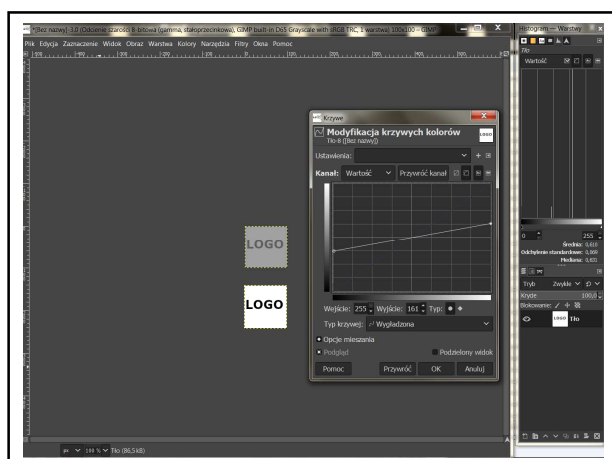
Przez zmniejszenie ilości poziomów faktycznie występujących w obrazie w stosunku do potencjalnie występujących

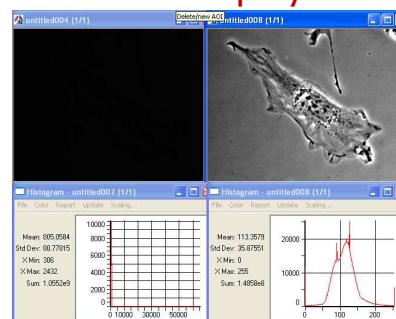
65

Manipulacja przez zawężanie zakresu histogramu

Zwężenie zakresu poziomów szarości - przykład

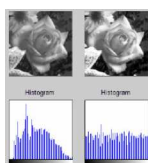

68

Wyrównywanie histogramu

Wyrównywanie histogramu:

takie przekształcenia jasności, aby wszystkie jasności były równomiernie reprezentowane w obrazie (narzędzie matematyczne to dystrybucja, czyli całka z histogramu)

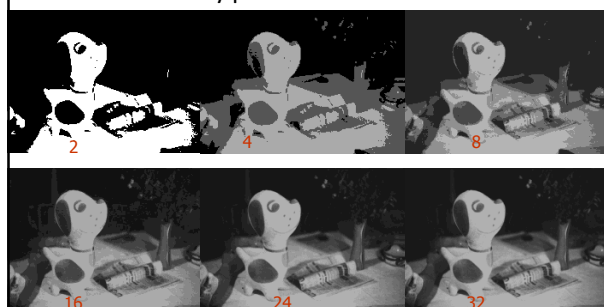
Wyrównanie typu equalizacja (ang. Equalisation):

Rozszerzenia odległości między słupkami odpowiadającymi odcieniom szarości silniej reprezentowanymi (czyli o wysokich słupkach) a zawężenie pomiędzy słupkami o małej wysokości.

69

Redukcja liczby poziomów szarości- przykłady

Różne liczby przedziałów kwantowania

Redukcja liczby poziomów szarości - posteryzacja

Powtórna kwantyzacja na mniejszą zadaną liczbę poziomów szarości (2, 3, 4, 5, ..., 255) – posteryzacja (od ang. Posterize)

Cel:

1. artystyczny – obraz posteryzowany o ostrych granicach i niewielkiej ilości tonów,
2. prosta segmentacja,
3. kompresja

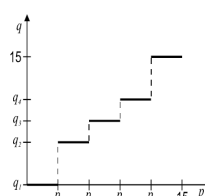
Inż. W. Romer „Izohelja” w Kamera Polska

71

Operacja nierównomiernej redukcji poziomów szarości

Przykład dla $L_{min} = 0$, $L_{max} = 15$ (czyli $M=16$)

$$q = \begin{cases} 0 & \text{dla } p \leq p_1 \\ q_2 & \text{dla } p_1 < p \leq p_2 \\ q_3 & \text{dla } p_2 < p \leq p_3 \\ q_4 & \text{dla } p_3 < p \leq p_4 \\ 15 & \text{dla } p_4 < p \leq 15 \end{cases}$$

Wyznaczyć obraz $[q]$ i jego histogram dla:

$p_1 = 2, p_2 = 4, p_3 = 6, p_4 = 8; q_2 = 3, q_3 = 6, q_4 = 9;$
Posteryzacja: $p_2 - p_1 = p_3 - p_2 = \dots; q_2 - q_1 = q_3 - q_2 = \dots;$

72

Progowanie

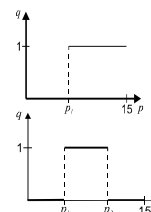
Jest to taka wersja operacji zmniejszenia ilości poziomów szarości do dwóch, dla której istnieje możliwość arbitralnego wyboru wartości progu (p_1) czyli szarości granicznej, od której przyporządkowujemy wyższy poziom szarości (najczęściej biel) i poniżej której przyporządkowujemy niższy próg szarości (najczęściej czerni).

$$q = \begin{cases} L_{\min} & \text{dla } p \leq p_1 \\ L_{\max} & \text{dla } p > p_1 \end{cases}$$

73

Różne typy progowania

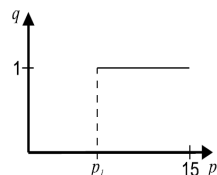
- Progowanie z pojedynczym progiem segmentacji
- Progowanie przedziałami
- Progowanie z warunkiem spójności lub warunkiem nałożonym na wielkość obiektu
- Progowanie adaptacyjne
- Progowanie rekurencyjne
- Progowanie hierarchiczne (piramidowe, skalowalne)

74

Operacja progowania (binaryzacji)

$$q = \begin{cases} 0 & \text{dla } p \leq p_1 \\ 1 & \text{dla } p > p_1 \end{cases}$$

 $p_1 = 5$

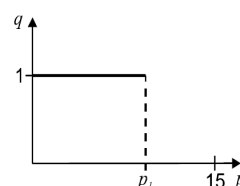
15	15	0	0	2
13	13	15	0	0
0	0	7	14	14
0	1	2	3	4
15	14	13	12	11

1	1	0	0	0
1	1	1	0	0
0	0	1	1	1
0	0	0	0	0
1	1	1	1	1

75

Operacja odwrotnego progowania (binaryzacji)

$$q = \begin{cases} 1 & \text{dla } p \leq p_1 \\ 0 & \text{dla } p > p_1 \end{cases}$$

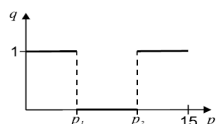
 $p_1 = 5$

15	15	0	0	2
13	13	15	0	0
0	0	7	14	14
0	1	2	3	4
15	14	13	12	11

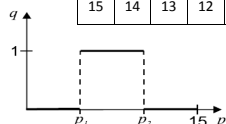
0	0	1	1	1
0	0	0	1	1
1	1	0	0	0
1	1	1	1	1
0	0	0	0	0

76

Operacje progowania przedziałami (binarne)

 $p_1 = 2, p_2 = 12$

1	1	1	1	0
1	1	1	1	1
1	1	0	1	1
1	1	0	0	0
1	1	1	0	0

0	0	0	0	1
0	0	0	0	0
0	0	1	0	0
0	0	1	1	1
0	0	0	1	1

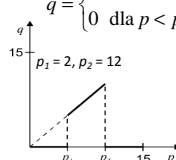
77

Operacje progowania z zachowaniem poziomów szarości

Dla $L_{\min} = 0, L_{\max} = 15$ (czyli $M=16$)

Z zachowaniem identyczności

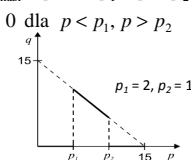
$$q = \begin{cases} p & \text{dla } p_1 \leq p \leq p_2 \\ 0 & \text{dla } p < p_1, p > p_2 \end{cases}$$

0	0	0	0	2
0	0	0	0	0
0	0	7	0	0
0	0	2	3	4
0	0	0	12	11

Z zachowaniem odwrotności (negacji)

$$q = \begin{cases} L_{\max} - p & \text{dla } p_1 \leq p \leq p_2 \\ 0 & \text{dla } p < p_1, p > p_2 \end{cases}$$

0	0	0	0	13
0	0	0	0	0
0	0	8	0	0
0	0	13	12	11
0	0	0	3	4

78

Przykład progowania

Progowanie dobrze
segmentuje tylko
wtedy, gdy:

-istnieje rozdzielność
poziomów szarości
lub kolorów obiektu
i tła

-gdy „dolinka” progów
jest głęboka
(najlepiej zerowa)

